

OPGAVER TIL LÆSERAKETTENS HISTORIER: INDSKOLING

Indhold

Resumeer af LæseRakettens historier til indskolingen	2
Digitale opgavebøger i Book Creator og Bookie.....	2
Opgaver til Fakta om Ghana i Book Creator eller Bookie	2
Opgaver til historien om Sheilla	3
Sheillas dag i billeder – lav en billedhistorie eller en rullebog.....	3
Hvorfor er det vigtig med en god skole?	3
Opgaver i Book Creator eller Bookie	4
Skriv et postkort til Sheilla om dig selv	4
Lær at lege ampe.....	4
Lav mad som i Ghana	5
Opgaver til historien om Fisk og Bente	5
Tæt på teksten - historiens personer	5
Alting koster noget. Eller gør det?	5
Opgaver i Book Creator eller Bookie	6
Opgaver til historien om Ezekiel.....	6
Opgaver i Book Creator eller Bookie	6
Hvad er en god ven?	6
Ezekiel i den varme stol.....	7
Det vigtige vand	7
Musik og dans	8
Gå på opdagelse i Ghanas dyreliv	9
Den store skolestafet – dyreræs.....	9
Opgaver til Verdensmål 4 om god skole for alle	10
Opgaver i Book Creator eller Bookie	10
Opgaver til Verdensmål 10 om ulighed	10

RESUMEER AF LÆSERAKETTENS HISTORIER TIL INDSKOLINGEN

Sheilla er 8 år. Hun bor i Saboba sammen med sin familie. Sheilla går i 3. klasse på byens skole. Hun elsker at faget engelsk. I frikvarteret leger hun ampe med vennerne. Derhjemme skal Sheilla tænde op og lave mad, dække bord og vaske op. Når hun er færdig, kan hun godt lide at se fjernsyn.

Fisk og Bente handler om de to venner, der følges til skole og går i samme klasse. I skolen lærer de både at regne, læse og skrive, og de lærer også at hjælpe hinanden. Men da de kommer hjem efter skole en dag, er den sø, som fisk bor i, blevet forurenset. De to venner får heldigvis hjælp af de andre dyr, så fisk og familien igen kan bo her.

Ezekiel er 8 år og går i 2. klasse i skolen i Nawuni. Byen ligger helt ude ved floden. Her bor Ezekiel med sin familie. Familien lever af at fiske i floden og sælge fiskene. Ezekiel kan godt lide at gå i kirke om søndagen, spille fodbold, lege og danse. Og så er han god til at bygge biler. Han laver dem af gamle dåser sammen med sin gode ven, Ebenezer.

DIGITALE OPGAVEBØGER I BOOK CREATOR OG BOOKIE

Til Skoletubes værktøjer Book Creator og Bookie er der udviklet en digital bogskabelon, hvor eleverne kan arbejde multimodalt med LæseRakettens tekster. Skabelonen rummer opgaver til alle tre indskolingstekster, og den indeholder både LæseRakettens tekster samt videoer og billedserier. Skabelonerne kan redigeres og tilpasses efter, hvor mange opgaver, dine elever skal arbejde med. Under hvert kapitel i det følgende findes en lille beskrivelse af opgaverne til hver af LæseRakettens tekster i bogskabelonen.

Sådan gør du

Afhængig af om din skole bruger Book Creator eller Bookie åbner du det rette bibliotek. Find link via hjemmesiden og følg vejledningen her: <https://heleverdeniskole.dk/opgaver-i-skoletube/>

Opgaver til Fakta om Ghana i Book Creator eller Bookie

”Her er Ghana” på side 4-5 i den digitale bogskabelon til indskoling i Book Creator og Bookie giver eleverne et kort over Afrika. Ghana er markeret på kortet. For at løse de efterfølgende opgaver skal eleverne læse side 9 i LæseRaketten, der også findes på side 3 i bogskabelonen. Eleverne skal så besvare 4 spørgsmål om Ghana. Opgaven kan varieres i omfang, så den passer til elevernes niveau. Der kan eventuelt indsættes nye sider i bogen. Du finder det her: <https://heleverdeniskole.dk/opgaver-i-skoletube/>

OPGAVER TIL HISTORIEN OM SHEILLA

Lad eleverne læse om Sheilla i LæseRaketten, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i app'en: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-det-nordlige-ghana/>

Se filmen og billedserien om Sheilla på hjemmesiden:

<https://heleverdeniskole.dk/sheilla/>

Det findes også samlet i den digitale bogskabelon til indskolingens i Book Creator og Bookie.

Sheillas dag i billeder – lav en billedhistorie eller en rullebog

- Spørg eleverne, hvad de kan huske fra historien om Sheilla. Lad eleverne tegne fire billeder fra Sheillas liv. – f.eks. til hvert tema: skole, pligter, fritid og mad.
- Bed eleverne om at tegne fire billeder fra deres eget liv.
- Lad eleverne præsentere alle deres billeder og spørg dem, hvordan deres liv er forskelligt fra Sheillas, og hvordan deres liv er ens.
- Eleverne kan også lave en rullebog om Sheilla ved at klistre deres tegninger sammen med tape og rulle dem op på røret fra f.eks. en køkkenrulle. Fastgør den ene ende af papiret til køkkenrulle og rul resten af papiret op om rullen.

Hvorfor er det vigtig med en god skole?

Sheilla fortæller at hendes mor tit har besøg af andre voksne fra landsbyen. De taler om, hvordan de kan gøre skolen bedre. I klassen eller i grupper kan eleverne diskutere følgende spørgsmål:

- Hvad synes Sheilla om at gå i skole?
- Hvad tror I at Sheillas mor mener om at gå i skole?
- Hvorfor synes eleverne, at det er vigtigt at gå i skole?
- Hvad tænker I om, at nogle børn i verden ikke kommer i skole eller ikke lærer nok i skolen?
- Hvorfor tror I, nogle børn ikke kommer i skole?
- Hvordan tror I, deres hverdag ser ud – hvad laver de?
- Hvordan ville jeres hverdag se ud, hvis I ikke gik i skole?
- Hvad betyder det, at uddannelse er en rettighed? Og hvad tænker I om, at 67 millioner børn i verden ikke kommer i skole?

De 17 verdensmål sætter fokus på, at alle børn i verden får en god uddannelse. Læs højt om verdensmål 4 <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaalene/maal-4-kvalitetsuddannelse/>, og tal i klassen om, hvad uddannelse af god kvalitet betyder.

I kan lave en brainstorm i klassen over, hvad en god skole er? Hvilke forventninger er der til lærere og elever? Eleverne kan også diskutere, hvad der er godt ved deres skole, og hvad der kunne blive bedre. Lad eleverne blive enige om de vigtigste punkter, og lad dem derefter udfylde "god-skole-hjertes". Find skabeloner her:

<https://heleverdeniskole.dk/aktionsugen-2023/>

Opgaver i Book Creator eller Bookie

I den digitale bogskabelon til indskoling i Book Creator og Bookie findes følgende opgaver til eleverne på:

Side 6-7: Her skal de møde Shiella: De læser om Sheilla + videoportræt

Side 8-9: Postkort fra Shiella: De laver et postkort fra Sheilla. Der optages en lydfil med oplæsning af teksten på postkortet.

Side 10-11: Postkort til Shiella: Eleverne skriver et postkort til Sheilla. De indsætter billeder eller tegning. Postkortet læses op og der optages en lydfil.

Side 12-13: I skole med uniform: Skoleuniformen spiller en stor rolle i historien. Eleverne skal designe deres egen skoleuniform. Tegningen sættes ind i bogen som et billede.

Side 14-15: Vi leger sammen: Der arbejdes med lege med udgangspunkt i historien, hvor Sheilla leger ampe med sine venner. Eleverne fortæller med lyd og billeder.

Side 16-17: Vi hjælper til hjemme: Der arbejdes med pligter i hjemmet.

Side 18-19: Jeg hjælper til: Med udgangspunkt i historien skal eleverne fortælle om, hvordan de selv hjælper til hjemme.

Du finder opgaverne her: <https://heleverdeniskole.dk/opgaver-i-skoletube/>

Skriv et postkort til Sheilla om dig selv

I mange år har det været muligt at sende et postkort til nogle af børnene fra LæseRaketten. I år kan I sende postkort til Sheilla. Lad eleverne lave postkort med fine tegninger og tekst om dem selv, og måske om hvordan det er at læse om børnene fra Ghana. Teksten må gerne være på engelsk, så Sheilla kan læse jeres postkort. Læs mere her: <https://heleverdeniskole.dk/send-post-til-ghana/>

Lær at lege ampe

Sheilla leger ampe med sine venner – både i skolen og derhjemme. Her kan du lære, hvordan man gør. <https://heleverdeniskole.dk/laer-lege-ampe/>

Lav mad som i Ghana

I kan finde opskrifter på mad fra Ghana her: <https://heleverdeniskole.dk/lav-mad-fra-ghana/> Måske kan I lave nogle af retterne og servere et måltid for jeres forældre eller en anden klasse på skolen.

OPGAVER TIL HISTORIEN OM FISK OG BENTE

Lad eleverne læse historien "Fisk og Bente" i LæseRaketten, læs højt eller lad dem lytte til historien i app'en: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-det-nordlige-ghana/> Den findes også samlet i den digitale bogskabelon til indskolingens i Book Creator og Bookie.

Tæt på teksten - historiens personer

Snak med klassen om historiens personer (både mennesker og dyr) og skriv dem op på tavlen.

- Lad eleverne lave ordkort, der passer til hver person. For eksempel om udseende, væremåde, styrker/svagheder... Ordkortene kan eventuelt laves i mindre grupper.
- Eleverne skal finde et eksempel i tekst og billeder på deres ordkort
- Sæt ordkortene op på tavlen under hver person
- Ordkortene fremlægges sammen med de eksempler, som eleverne har fundet
- Diskutér forskelle og ligheder i elevernes fortolkning af personerne
- Diskutér i klassen, om det betyder noget, at der både er mennesker og dyr i historien.
- Kender eleverne andre eksempler på historier, hvor dyr har menneskelige egenskaber, og hvor dyr og mennesker kan tale sammen?

Alting koster noget. Eller gør det?

Når eleverne har læst historien, kan I vende tilbage til nogle af siderne. Eleverne kan lave opgaverne alene eller med en makker.

- Kig på side 23, 26 og 30. Find de sætninger, der handler om betaling – og om noget er gratis.
- Skriv sætningerne i et hæfte, på et stykke papir eller en computer.
- Hvad synes eleverne om betaling/gratis i denne historie?
- Diskutér i klassen, om der er forskel på, at noget er gratis og at hjælpe hinanden.

Opgaver i Book Creator eller Bookie

I den digitale bogskabelon til indskoling i Book Creator og Bookie findes der fire sider med opgaver til "Fisk og Bente":

Side 20-23: Fisk og Bente: Eleverne skal genfortælle historien Fisk og Bente ud fra tegningerne på siderne. De kan anvende lyd og tekst.

Side 24-25: Mig og min klassekammerat: Her skal eleverne selv digte en historie. De skal fortælle om dem selv og en klassekammerat, der er et dyr, ligesom i Fisk og Bente.

Du finder opgaverne her: <https://heleverdeniskole.dk/opgaver-i-skoletube/>

OPGAVER TIL HISTORIEN OM EZEKIEL

Lad eleverne læse om Ezekiel i LæseRaketten, læs højt for dem eller lad dem lytte til historien i app'en: <https://heleverdeniskole.dk/laeseraketten-i-det-nordlige-ghana/>

Se filmen og billedserien om Ezekiel på hjemmesiden:

<https://heleverdeniskole.dk/ezekiel/>

Opgaver i Book Creator eller Bookie

I den digitale bogskabelon til indskoling i Book Creator og Bookie findes følgende opgaver til eleverne på:

Side 28-29: Her skal I møde Ezekiel: Her findes teksten om Ezekiel og videoportrættet.

Side 30-33: Ezekiel elsker at danse: Med udgangspunkt i historien skal eleverne fortælle om, hvad der gør dem glade i skolen og hjemme. Eleverne vælger selv et medie.

Side 34-35: Ezekiel og fiskene: Ezekiel elsker at fiske. Eleverne skal tegne Ezekiel, der fisker med sin far.

Side 36-39: Vennebog: Eleverne skal udfylde en Vennebog for Ezekiel og dem selv.

Du finder alle opgaverne her: <https://heleverdeniskole.dk/opgaver-i-skoletube/>

Hvad er en god ven?

Ezekiels bedste ven hedder Ebenezer. De går i samme klasse og hjælper hinanden med skolen. De leger også sammen, så ofte de kan. Snak med eleverne om:

- Hvorfor er det rart at have gode venner?
- Hvad gør mon Ezekiel til en god ven?

- Hvordan kan man hjælpe andre til ikke at føle sig alene? Kan man hjælpe andre med at få venner?
- Lad eleverne lave ordkort, der fortsætter sætningen: "En god ven er..."
- Hæng alle ordkort op og beslut sammen, hvilke der er de 10 vigtigste.
- Lav et stort venskabstræ i klassen og sæt de 10 ordkort op på det. Træet kan males på en planche, eller I kan finde en flot gren, som I kan bruge.

Ezekiel i den varme stol

Når I har læst historien om Ezekiel, ved I mange forskellige ting om ham. Men der er også noget, I ikke ved så meget om. Sæt Ezekiel i "den varme stol" og stil ham nogle gode spørgsmål.

- Lad hver elev formulere 3-5 gode spørgsmål. Spørgsmålene kan også formuleres i mindre grupper.
- Gennemfør et par runder med 2-3 elever i den varme stol. Det er vigtigt, at eleverne i den varme stol forsøger at leve sig ind i børnenes historier så godt som muligt.

Når I er færdige med den varme stol, kan I samle op på elevernes spørgsmål og svar i klassen. Derefter kan eleverne skrive et ekstra afsnit af Ezekiels historie eller lave en tegning, som fortæller om den vigtigste oplysning, de fik i 'den varme stol'. Opgaven kan laves alene, i makkerpar eller i mindre grupper.

Det vigtige vand

I Nawuni lever de fleste af at arbejde ved floden. Nogle henter sand ved flodens breder til at lave mursten af. Nogle fisker ligesom Ezekiels familie gør. Andre sørger for vand, at vand kommer ind til et vandværk, hvor det renses og giver drikkevand til området og hele den store by i nord, Tamale.

Snak med klassen om, hvad eleverne selv bruger vand til derhjemme. Hvorfor er det vigtigt med rent drikkevand? Lav en stafet i klassen, hvor I skal flytte vand fra én spand til en anden. Inddel klassen i hold. Eleverne må kun bruge dem selv til at flytte vandet. Hvordan får de flyttet så meget vand som muligt fra én spand til en anden?

Det vigtige vand II

Vi går lidt mere i dybden med det tema. Eleverne kan lave opgaverne med en makker eller i mindre grupper.

- "Min familie lever af floden," siger Ezekiel på side 33 i LæseRaketten.

- Lav en liste over de ting, som familierne i Ezekiels landsby bruger floden og vandet til.
- Lav en liste over, hvordan de samme ting ville se ud i Danmark.
- Læs med her, hvis I vil vide mere om Ezekiels flod – den Hvide Volta:
<https://heleverdeniskole.dk/volta-floderne-og-soeen/> - læs sammen eller læs højt.
- "Det er vigtigt, at vi passer på den," siger Ezekiel om floden på side 40 i LæseRaketten.
 - Diskutér med jeres makker eller gruppe, hvordan man kan passe på floden – skriv jeres forslag ned.
 - På hjemmesiden kan I kigge på følgende sider:
<https://heleverdeniskole.dk/til-eleven/ghana/det-vigtige-vand/> - og
<https://heleverdeniskole.dk/udvinding-af-sand/> - læs sammen eller læs højt
 - Når I har læst på hjemmesiden, kan I så skrive flere punkter på jeres liste?

Da jeg besøgte Ezekiel i Ghana

Lad eleverne fortælle historien om Ezekiel med udgangspunkt i denne opgave. Det kan være på skrift, som et foredrag, som en radioudsendelse talt ind på en mobiltelefon eller et andet format, eleverne vælger.

Ezekiel og verdensmålene

Hvis I har mod på at gå lidt videre, så kan I kigge på verdensmålene og en artikel om tørke og oversvømmelser på hjemmesiden.

<https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-13-klima-i-ghana/>

<https://heleverdeniskole.dk/toerke-og-oversvoemmelse/>

Musik og dans

Ezekiel elsker at danse. Han og hele familien danser, når hans onkel spiller musik ud over de store højtalere. Her kan I lytte til noget af den musik, som Ezekiel godt kan lide at danse til. Lad eleverne lytte til musikken: <https://heleverdeniskole.dk/musik-og-dans/> I mindre grupper skal de lave en lille serie med fire forskellige dansetrin. Hver gruppe skal lære resten af klassen deres trin.

I kan finde inspiration til dans i musikvideoerne og i videoen på denne side om fejring af mål i fodbold: <https://heleverdeniskole.dk/fodbold-i-ghana/>

Gå på opdagelse i Ghanas dyreliv

Lad eleverne læse om Ghanas forskellige dyr og landskaber:

<https://heleverdeniskole.dk/dyr-og-landskaber/> Snak om dyrene i klassen - hvad er deres karakteristika? Inddel eleverne i grupper, og lad dem forberede en præsentation af et af dyrene.

Eleverne kan undersøge:

- Levested
- Udseende
- Størrelse
- Føde
- Formering
- Andet

Mal i fællesskab et stort billede af et landskab med savanne, flod, bjerge og landsbyer og placér de forskellige dyr dér, hvor de lever. Lad eleverne tegne dyrene selv eller farvelægge krokodillen, som kan printes fra hjemmesiden.

Den store skolestafet – dyreræs

Ghana er fuld af husdyr. Nogle er gode til transport, andre giver mælk og kød. I kan læse om dyrene her: <https://heleverdeniskole.dk/dyr-og-landskaber/>

Lad eleverne være i et dyreræs som en stafet, hvor det gælder om at komme i skole.

Leg selv dyreræs:

I skal bruge kegler eller lignende til at lave en bane til stafet. Byg den gerne med slalom eller andre udfordringer. Inddel klassen i to hold.

- På hvert hold skal eleverne være sammen to og to. Hvert par udgør ét dyr. De skal sammen vælge, hvilket dyr de vil være.
- Elev 1 er hoved og forben, elev 2 er bagben og krop. Elev 2 står bagved elev 1. Elev 2 bukker sig forover og holder elev 1 om maven (holder sig selv i hånden på forsiden af elev 1's mave). Tilsammen er de nu et dyr.
- Lad alle "dyrene" løbe banen samtidig, hvis muligt. Lav stafetten flere gange, og lad eleverne bytte rundt på 1 og 2 - det gælder om at samarbejde, hvis man skal komme først.

OPGAVER TIL VERDENSMÅL 4 OM GOD SKOLE FOR ALLE

Opgaver i Book Creator eller Bookie

I den digitale bogskabelon til indskoling i Book Creator og Bookie findes følgende opgaver til eleverne på:

Side 40-41: Skolegang i Ghana. Eleverne skal fortælle ud fra billeder fra de tre historier.

Side 42-43: Min skole i Danmark. Eleverne skal fortælle om deres egen skole. De indsætter billeder og fortæller med lyd eller tekst.

Side 44-45: Uddannelse til alle. Eleverne arbejder med Verdensmål 4. Der arbejdes indledende med at lave skolehjerner. Efterfølgende kan I sammen med eleverne lave skolehjerner til aktionsugen. Læs mere på side 48 i LæseRaketten.

Du finder alle opgaverne her: <https://heleverdeniskole.dk/opgaver-i-skoletube/>

Læs eventuelt højt fra denne side om skole og uddannelse af god kvalitet og verdensmål 4 i Ghana: <https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-4-skole-i-ghana/>

OPGAVER TIL VERDENSMÅL 10 OM ULIGHED

Der er stor forskel på rig og fattig i Ghana.

- Lad eleverne beskrive opgaver, gøremål og pligter i en dag i enten Ezekiel eller Sheillas liv.
- Hvad laver eleverne selv i løbet af en dag? Hvornår står de op? Hvornår er de i skole? Hvad laver de når de har fri fra skole?
- Tal med eleverne om, hvad vil det sige at være rig og fattig. Hvornår er man rig? Hvornår er man fattig? Er der forskel på at være rig og fattig i Danmark og i Ghana?

Del en pose popcorn i to skåle. I den ene hældes det meste, mens den anden skål kun indeholder lidt. Lad en fjerdedel af klassen dele den store skål og resten den lille. Afvent elevernes reaktion og brug fordelingen af popcorn til at tale om ulighed.

Læs eventuelt højt fra denne side om ulighed og verdensmål 10 i Ghana:

<https://heleverdeniskole.dk/verdensmaal-10-ulighed-i-ghana/>